

«ՔԱՅԼ ԱՌ ՔԱՅԼ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ Մանկավարժական աշխատողի համագործակցությունը սաների ծնողների (նրանց օինանական ներկայացուցիչների) հետ՝ սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերում

Հեղինակ՝ Հերմինե Գաբրիելյան

Բովանդակություն

Ներածություն	3
Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցությունը սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման հարցում	5
Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցության դերը ընտանեկան դաստիարակության հարցում	7
Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցության ձևերն ու տեսակները կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերի լուծման համտեքստում	9
Եզրակացություն.....	11
Գրականություն	13

Ներածություն

«Ես գրեթե չեմ լսել, որ ծնողներն ասեն. «Մենք պետք է դաստաստիարակենք, ինչու՞ է մանկապարտեզը խանգարում»: Եվ չեմ լսել, որ մանկավարժն ասի Մենք պետք է դաստաստիարակենք, ինչու՞ է ընտանիքը խանգարում»

Անտոն Մակարենկո

Ընտանիքը երեխայի սոցիալականացման առաջին օղակն է, որտեղ նա ճանաչում է ինքն իրեն և ձևավորվում որպես անհատ: Երեխայի սոցիալականացման երկրորդ օղակը նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունն է, որտեղ երեխան շփում է հաստատում դաստիարակների և հասակակիցների հետ: Երեխաների համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման համար կարևորում է համարում մանկավարժական աշխատողի համագործակցությունը սանի ծնողի (օրինական ներկայացուցչի) հետ, որը նպաստում է ծնողի անմիջական մասնակցությամբ մանկապարտեզում կրթական աշխատանքների, ինչպես նաև ընտանիքում սանի ճիշտ դաստիարակության կազմակերպմանը:

Թեմայի արդիականություն: Մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների (նրանց օրինական ներկայացուցչի) համագործակցությունը, որն օգնում է սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերում խնդիրներ լուծելիս՝ հիմք է դառնում երեխայի հոգեւոցիալական, համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման համար, ինչը նախադպրոցական մանկավարժության մեջ սահմանվող առաջնահերթություններին է:

Համապատասխանությունը նոր չափորոշի պահանջներին: Մեր խորին համոզմամբ, սանի ծնողը (նրա օրինական ներկայացուցիչը) պետք է որոշակի գիտելիքներ ունենա նոր հաստատված նախադպրոցական կրթության նախադպրոցական պետական կրթական չափորոշիմասին, պետք է նաև տեղյակ լինի չափորոշով ներկայացված վերջնարդյունքներին, ինչպես նաև կարողունակություններին, որպեսզի մանկավարժական աշխատողի հետ զուգընթաց նպաստի երեխաների հոգեւոցիալական, բազմակողմանի և ներդաշնակ զարգացմանը:

Հետազոտական աշխատանքի նպատակն է մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների (նրանց օրինական ներկայացուցիչների) համագործակցության տարբեր ձևերի և մեթոդների միջոցով լուծել սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերը:

Նպատակից էլ բխեցնենք խնդիրները`

✓ ուսումնասիրել համապատասխան գրականություն և պարզել, թե որքանով է կարևոր մանկավարժական աշխատողի և ծնողի (նրանց օինանական ներկայացուցիչների) համագործակցությունը` սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման հարցում:

✓ ուսումնասիրել համապատասխան գրականություն և պարզել, թե որքանով է կարևոր մանկավարժական աշխատողի և ծնողի (նրանց օինանական ներկայացուցիչների) համագործակցությունը` ընտանեկան դաստիարակության հարցում,

✓ ուսումնասիրել և մշակել մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների (նրանց օինանական ներկայացուցիչների) համագործակցության տարբեր ձևեր, որոնք նպաստում են սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերի լուծմանը:

✓ պարզել, թե որքանով են ուսումնասիրվող մանկապարտեզի սաների ծնողները (նրանց օրինական ներկայացուցիչները) համագործակցում մանկավարժական աշխատողների հետ` ներգրաված լինելով կրթական աշխատանքների կազմակերպման մեջ:

✓ պարզել, թե ուսումնասիրվող մանկապարտեզի սաների ծնողները (նրանց օրինական ներկայացուցիչները) ինչպես են իրականացնում ընտանեկան դաստիարակությունը և որքանով են համագործակցում մանկավարժական աշխատողների հետ:

✓ Կազմակերպել և վարել սեմինարներ` բարձարացնելու սաների ծնողների ներգրավածությունը մանկապարտեզի կրթական աշխատանքների կազմակերպման մեջ և նպաստելու մանկավարժական աշխատողի համագործակցության միջոցով ընտանեկան դաստիարակության իրականացմանը:

Օգտակարություն: Հետազոտական այս աշխատանքը կարող է օգտակար լինել նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողների, սաների ծնողների, ինչպես նաև ուսանողների համար` ծառայելով որպես մեթոդական ուղեցույց: Աշխատանքը բաղկացած է երկու գլխից (տեսական և գործնական), եզրակացություններից ու առաջարկություններից, օգտագործված գրականության ցանկից: Համակարգչային շարվածքով կազմում է 13 էջ:

Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցությունը սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման հարցում

Սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման հաջողությունը կախված է նրանից, թե ինչպես կգարգանան մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների հարաբերությունները: Իսկ կրթական աշխատանքների կազմակերպման արդյունքը կարող է հաջող լինել, երբ նրանք դառնան համախոհներ: Համագործակցությունը ստեղծում է կրթական միջավայրում ամենակարևոր գործոնները, որոնք պայմանավորում են կրթական ողջ գործընթացի հաջողությունը կամ ձախողումը: Ժամանակակից դժվարին պայմաններում ծնողը կարիք ունի մանկավարժական աշխատողի համակարգված և որակյալ օգնության:

Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի փոխգործակցության գործընթացն ուղղված է ծնողների ակտիվ ներգրավմանը կրթական գործընթացում. տոնահանդեսների, սպորտլանդիաների, բաց պարապմունքների նախապատրաստում, համատեղ դիդակտիկ նյութերի պատրաստում և այլն:

Մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների համագործակցությունը ենթադրում է, որ ծնողները ունեն պատասխանատվություն, իսկ դաստիարակները՝ ընտանիքակենտրոն մանկավարժական գործունեություն: Նման համագործակցության հաստատման հիմնական միջոցը կրթական աշխատանքների կազմակերպումն է, որի արդյունքը կլինի նախադպրոցական տարիքի երեխաների երեխայակենտրոն կրթության նպատակների և սկզբունքների իրականացումը:

Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցության կառուցման համար գոյություն ունի մեթոդիկա՝ մի քանի փուլերով:

Առաջին փուլ

«Եկեք ծանոթանանք». ծանոթություն մանկապարտեզի, մանկապարտեզի անձնակազմի, կրթական ծրագրերի հետ: Այն ծնողի առջև կբացի համագործակցային աշխատանքի հնարավորությունները՝ կապված սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման հետ:

Երկրորդ փուլ

«Եկե՛ք բարեկամանանք». այս փուլում ծնողներին առաջարկվում է համագործակցության ակտիվ մեթոդներ՝ թրեյնինգներ, կլոր սեղան, սեմինար և այլն: Երրորդ փուլ «Եկե՛ք միասին իմանանք». այս փուլում կարելի է խոսել գործառույթների մասին: Ծնողը

տեսնում է, թե ինչպես է դաստիարակը ընդունում իր սանին, ինչ աշխատանք է տանում մյուս սաների հետ: Սա միաժամանակ ն՛ տեղեկատվություն է, ն՛ ուսուցում: 6 Մանկապարտեզի և ընտանիքի համատեղ աշխատանքը հիմնված է հետևյալ հիմնական դրույթների վրա, որոնք որոշում են կրթական աշխատանքի կազմակերպման բովանդակությունը, կազմակերպումը և մեթոդաբանությունը.

✓ միասնություն մանկապարտեզի և ընտանիքի աշխատանքում՝ երեխաների կրթության գործում. այն ձեռք է բերվում, երբ համապարփակ կրթության նպատակներն ու խնդիրները լավ գիտեն և հասկանում են ոչ միայն մանկավարժները, այլև ծնողները, երբ ծնողները ծանոթ են մանկահասակ երեխաների կրթության հիմնական բովանդակությանը, մեթոդներին և որոշակիորեն տիրապետում են դրանց,

✓ փոխադարձ վստահություն մանկավարժական աշխատողի և ծնողների միջև. նախադպրոցական տարիքի երեխաների կրթության վերաբերյալ համատեղ աշխատանքում փոխադարձ օգնություն ու վստահություն:

✓ ծնողների հետ աշխատանքի անհատական և կոլեկտիվ ձևերը լրացնում են միմյաց. դաստիարակի ամենօրյա շփումը երեխայի հոր կամ մոր հետ՝ մեծ հնարավորություններ է ստեղծում անհատական աշխատանքի, ընտանիքմանկապարտեզ հարաբերությունների ամրապնդման համար,

✓ համակարգված, որոշակի պլանի համաձայն, ամբողջ տարվա ընթացքում մանկավարժական աշխատողի և ծնողների միջև համագործակցություն՝ հաշվի առնելով երեխաների հետ կրթական աշխատանքի առաջադրանքները և բովանդակությունը:

Ահա նմանատիպ կերպով մենք կարող ենք ապահովել սաների կրթական աշխատանքների կազմակերպման գործընթացը՝ նպաստելով երեխաների կարողունակությունների զարգացմանը:

Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցության դերը ընտանեկան դաստիարակության հարցում

Ընտանիքը հասարակության առաջին սոցիալական օղակն է, ուր դրվում են երեխայի անձնավորության հիմքերը և կառուցվում է նրա սոցիալական կերպարը [1 էջ 153]: Ընտանիքը վաղ տարիքից ուղղորդում է երեխաների գիտակցությունը, կամքը, զգացմունքները: Ծնողների առաջնորդությամբ երեխան ձեռք է բերում իր առաջին կենսավորձը, տարրական գիտելիքներ շրջակա իրականության, հասարակության մեջ կյանքի հմտությունների և սովորությունների մասին:

Մեծ է ընտանիքի դերը երեխայի աշխարհայացքի հիմքերի ձևավորման, վարքագծի բարոյական նորմերի յուրացման, մարդկանց, նրանց արարքների նկատմամբ վերաբերմունքը որոշելու գործում: Ընտանեկան դաստիարակությունը մանկավարժական համակարգ է՝ ուղղված կրթադաստիարակչական խնդիրների իրականացմանը ընտանիքի բոլոր անդամների համատեղ մանկավարժական ջանքերի շնորհիվ [1 էջ 154]:

Ընտանեկան դաստիարակությունը բնութագրվում է խորը հուզական, մտերմիկ բնավորությամբ: Ընտանեկան դաստիարակության «ուղեցույցը» ծնողական սերն է երեխաների նկատմամբ և երեխաների փոխադարձ զգացմունքները՝ (կապվածություն, վստահություն, քնքշություն) ծնողների նկատմամբ [2 էջ 221]:

Որպեսզի ընտանիքը հաջողությամբ հաղթահարի երեխաների դաստիարակությունը, ծնողները պետք է իմանան հիմնական մանկավարժական պահանջները և ստեղծեն անհրաժեշտ պայմաններ՝ ընտանիքում երեխա մեծացնելու համար:

Որո՞նք են այս պայմանները: Առաջին հերթին այն ընտանեկան մթնոլորտը, երբ ծնողներից և ընտանիքի անդամներից յուրաքանչյուրը հասկանում է երեխաների դաստիարակության պատասխանատվությունը: Ընտանեկան ճիշտ դաստիարակության պայմանները ռացիոնալ կազմակերպված կյանքն է, կենսակերպը ընտանիքում:

Ընտանիքում ապրելով՝ երեխան պետք է վստահ լինի, որ ինչ-որ մեկն իրեն շատ է սիրում, և նա էլ անսահման սիրում է մեկին: Նման սերը ստեղծում է ապահովության զգացում, հոգևոր հարմարավետություն: Միաժամանակ մարդն ավելի ակտիվ է ընկալում աշխարհը, հեշտությամբ յուրացնում գիտելիքը: Նրա տաղանդներն ավելի ազատ են բացահայտվում, նա ավելի վստահ է որոշում կյանքի իր ուղին, ընտրում ընկերներին: Ընտանիքում երեխաների դաստիարակության մյուս կարևոր պայմանը ծնողների հեղինակությունն է:

Շատ կարևոր է, որ ընտանիքում ամրապնդվեն ճիշտ վարքագծի հմտություններն ու սովորությունները, որոնք արտացոլվում են երեխաների մոտ նաև մանկապարտեզում, քանի որ, ինչպես ասում են, երեխան ընտանիքի հայելին է:

Ծնողների և մանկավարժական աշխատողի միասնական համակարգված պահանջներն ընտանիքում՝ երեխաների պատշաճ դաստիարակության պայմաններից են: Այնտեղ, որտեղ մանկավարժը և ծնողը գործում են համատեղ, ավելի լավ է տարվում երեխայի դաստիարակչական աշխատանքը:

Նախադպրոցական տարիքի երեխայի լիարժեք դաստիարակությունը տեղի է ունենում ընտանիքի և նախադպրոցական հաստատության միաժամանակյա ազդեցության պայմաններում: Իսկ մանկավարժական աշխատողը, որպես կանոն, նման դրական դերում ընդունվում է որպես կրթության իրավահավասար գործընկեր, ում վստահում են, լսում խորհուրդները:

Մանկավարժական ազդեցությունների միասնական համակարգը և մանկապարտեզում ու ընտանիքում երեխային ուղղված միասնական պահանջները նպաստում են երեխայի վարքի որոշակի ոճի ձևավորմանը: Միննույն ժամանակ, երեխան ավելի քիչ դժվարություններ է ունենում վարքի, բարոյական նորմերի, սովորությունների յուրացման գործընթացում, և ավելի հեշտ է տիրապետում կրթական, աշխատանքային գործունեության հմտություններին, շրջապատող երեխաների և մեծահասակների հետ շփման կանոններին:

Համագործակցությունը կարևոր է այնքանով, որ ծնողներին անհրաժեշտ է մանկավարժական գիտելիքների համակարգ և դրանք կիրառելու կարողություն՝ հաշվի առնելով երեխաների տարիքային և սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունները:

Ընտանիքի հետ նպատակաուղղված շփման սոցիալական նշանակությունը կայանում է նրանում, որ մանկավարժական աշխատողը ճիշտ ձևով ուղղելով ծնողների ազդեցությունը երեխաների վրա՝ ազդում է նաև ներընտանեկան հարաբերությունների վերակազմավորման վրա, նպաստում ծնողների անհատականության բարելավմանը: Դրանով իսկ արդեն բարձրանում է բնակչության ընդհանուր մշակույթի մակարդակը:

Համագործակցությունը նպաստում է նրան, որ կատարելագործվում է ծնողների մանկավարժական կուլտուրան: Դրա շրջանակներում ստեղծված ծնողական թիմի

գործունեությունը հնարավորություն է տալիս փորձի փոխանակման միջոցով ավելի հաջող իրականացնել ընտանեկան դաստիարակությունը:

Մանկավարժական աշխատողի հիմնական խնդիրը պետք է լինի ակտիվացնել ընտանիքի մանկավարժական, դաստիարակչական գործունեությունը՝ դրան տալով նպատակային և սոցիալապես նշանակալի բնույթ:

Մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցության ձևերն ու տեսակները կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերի լուծման համատեքստում

Նախադպրոցական մանկավարժության մեջ շատ են մանկավարժական աշխատողի և ծնողի համագործակցության ձևերն ու տեսակները, որոնք ամուր հիմք են դնում ընտանիք – մանկապարտեզ համագործակցության ձևավորման համար, ինչպես նաև օգնում են կազմակերպելու կրթական աշխատանքները սաների հետ, լուծելու ընտանեկան դաստիարակության մի շարք հարցեր:

Ստորև ներկայացնում ենք մանկավարժական աշխատողների համագործակցության ժամանակակից ձևերն ու տեսակները՝ կրթական աշխատանքների կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերի լուծման համատեքստում:

Այցելություն երեխայի ընտանիք: Համագործակցության այս ձևը շատ բան է տալիս ուսումնասիրության համար՝ կապ հաստատելով երեխայի, նրա ծնողների հետ, հստակեցնելով կրթության պայմանները: Մանկավարժական աշխատողը պետք է ծնողների հետ նախապես համաձայնեցնի այցելության հարմար ժամը, ինչպես նաև որոշի այցելության նպատակը: Անցնելով տան շեմը՝ մանկավարժական աշխատողը ֆիքսում է ընտանիքի մթնոլորտը, ինչպես նաև այն, թե ընտանիքի անդամներից ում է հանդիպում, ով է աջակցում զրույցին, ինչպես են ուղղակիորեն քննարկվում բարձրացված հարցերը:

Բաց դռների օրը՝ լինելով աշխատանքի բավականին տարածված ձև, հնարավորություն է տալիս ծնողներին ծանոթանալ նախադպրոցական հաստատությանը, նրա ավանդույթներին, կանոններին, կրթական աշխատանքի առանձնահատկություններին [2 էջ 215]: Մանկավարժական աշխատողը կարող է ցույց տալ նախադպրոցական հաստատության աշխատանքի մի հատված (երեխաների կուլեկտիվ աշխատանք, զբոսանք և

այլն): Շրջայցից և դիտումից հետո դաստիարակը կամ մեթոդիստը գրուցում է ծնողների հետ, պարզում նրանց տպավորությունները և պատասխանում հարցերին:

Հարցազրույցներն անցկացվում են ինչպես անհատական, այնպես էլ խմբակային: Երկու դեպքում էլ նպատակը հստակ սահմանված է. ինչ է պետք հստակեցնել, ինչով ենք ուզում օգնել: Զրույցի բովանդակությունը հակիրճ է, բովանդակալից ծնողների համար և ներկայացվում է այնպես, որպեսզի խրախուսի ծնողներին խոսել: Մանկավարժական աշխատողը պետք է կարողանա ոչ միայն խոսել, այլև լսել ծնողներին:

Խորհրդակցություններ: Սովորաբար կազմվում է խորհրդատվությունների համակարգ, որն իրականացվում է անհատապես կամ ծնողների ենթախմբի համար: Խմբային խորհրդակցությունների կարող են հրավիրել տարբեր խմբերի ծնողներ, ովքեր ունեն խնդիրներ՝ երեխաների դաստիարակության հետ, կամ, ընդհակառակը, հաջողություններ կրթության մեջ (քմահաճ երեխաներ, նկարելու, երաժշտության ընդգծված ունակություններով երեխաներ): Խորհրդակցության նպատակը ծնողների 10 կողմից որոշակի գիտելիքների և հմտությունների յուրացումն է. օգնել նրանց լուծել խնդիրները: Խորհրդատվության ձևերը տարբեր են (մասնագետի որակավորված զեկույց, որին հաջորդում է քննարկում, խորհրդակցությանը հրավիրված բոլորի կողմից նախապես կարդացված հոդվածի քննարկում, գործնական դաս, օրինակ՝ «Ինչպես սովորեցնել բանաստեղծություն» թեմայով. երեխաների հետ»):

Ծնողները, հատկապես երիտասարդները, պետք է գործնական հմտություններ ձեռք բերեն երեխաներին դաստիարակելու գործում: Ցանկալի է նրանց հրավիրել **սեմինարների**: Աշխատանքի այս ձևը հնարավորություն է տալիս խոսել ուսուցման մեթոդների և տեխնիկայի մասին և ցույց տալ ինչպես կիրառել դրանք: Գործնական սեմինարներն ուղղված են նաև ընտանեկան մի շարք թեմաներ քննարկելու համար:

Կոնֆերանսը կարող է անցկացվել մեկ նախադպրոցական հաստատության շրջանակներում, սակայն կիրառվում են նաև քաղաքային մասշտաբների համաժողովներ: Կարևոր է որոշել բուն թեման: Գիտաժողովի համար պատրաստվում է մանկական աշխատանքների ցուցահանդես, մանկավարժական գրականություն, նախադպրոցական հաստատությունների աշխատանքն արտացոլող նյութեր եւ այլն: Համաժողովը կարող է ավարտել երեխաների, նախադպրոցական հաստատության աշխատակիցների, ընտանիքի անդամների համատեղ համերգով: Ծնողներին մանկավարժական գրականությանը

ծանոթացնելու համար նպատակահարմար է ստեղծել շարժական գրադարաններ՝ հատուկ թղթապանակներում ընտրելով կոնկրետ թեմայով հոդվածներ:

Մանկապարտեզի և ընտանիքի համագործակցության համեմատաբար նոր ձևերից պետք է նշել **հանգստյան երեկոները**՝ մանկավարժական աշխատողների, ծնողների, երեխաների մասնակցությամբ. սպորտային ժամանց, հավաքույթներ, ներկայացումների նախապատրաստություն, հանդիպումներ. «Եկեք ծանոթանանք», «Ուրախացնենք միմյանց» և այլն: Այս և ժամանակակից այլ համագործակցության ձևերը օգնում են ամրապնդել մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների (նրանց օրինական ներկայացուցիչ) համագործակցությունը՝ ի նպաստ երեխայի:

Եզրակացություն

Ամփոփելով հետազոտական այս աշխատանքը՝ գանք մի շարք եզրահանգումների՝

- ✓ Ուսումնասիրելով համապատասխան գրականությունը՝ պարզեցինք, որ մանկավարժական աշխատողի և ծնողի (նրանց օրինական ներկայացուցիչների) համագործակցությունը չափազանց կարևոր դերակատարում ունի մանկապարտեզում կրթական աշխատանքների գրագետ կազմակերպման համար:
- ✓ Ուսումնասիրելով համապատասխան գրականությունը՝ պարզեցինք նաև, թե որքան մեծ դեր է խաղում մանկավարժական աշխատողի և ծնողի (նրանց օրինական ներկայացուցիչների) համագործակցությունը՝ ընտանեկան դաստիարակության գործում, որը ամուր հիմքեր է ստեղծում երեխայի համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացման համար:
- ✓ Ուսումնասիրելով և մշակելով մանկավարժական աշխատողի և սաների ծնողների (նրանց օրինական ներկայացուցիչների) համագործակցության տարբեր ձևերը, պարզեցինք, որ դրանք կարող են լավագույնս նպաստել փոխվստահության ձևավորմանը, նաև օգնում են միասին պլանավորել երեխաների կրթադաստիարակչական աշխատանքները:
- ✓ Նաև պարզեցինք, թե որքանով են ուսումնասիրվող մանկապարտեզում հետազոտության մեջ ընդգրկված սաների ծնողները (նրանց օրինական ներկայացուցիչները) համագործակցում մանկավարժական աշխատողների հետ՝ ներգրաված լինելով կրթական աշխատանքների կազմակերպման մեջ: Զրույցի, հարցաթերթիկի, մաթեմաթիկական վիճակագրության մեթոդների միջոցով արձնագրեցինք, որ ծնողական համայնքի համագործակցությունը մանկավարժական աշխատողների հետ, որը վերաբերում է երեխաների կրթական

աշխատանքների կազմակերպմանը՝ ունի միջին մակարդակ, սակայն նրանցից շատերը մեծ կարևորություն տվեցին ընտանիք – մանկապարտեզ համագործակցությանը:

✓ Պարզեցինք, թե ուսումնասիրվող մանկապարտեզում հետազոտության մեջ ընդգրկված սաների ծնողները (նրանց օրինական ներկայացուցիչները) ինչպես են իրականացնում ընտանեկան դաստիարակությունը և որքանով են համագործակցում մանկավարժական աշխատողների հետ: Հիմնվելով հարցաթերթիկի և մաթեմաթիկական վիճակագրության վրա, կարող ենք փաստել, որ ընտանիք – մանկապարտեզ համագործակցությունը՝ ուղղված ընտանիքում երեխաների ընտանեկան դաստիարակության կազմակերպմանը՝ ունի միջինից ցածր մակարդակ: Այնուամենայնիվ, ծնողներից շատերը գտնում էին, որ ընտանիք – մանկապարտեզ համագործակցությունը երեխայի լիարժեք զարգացման կարևոր նախապայմաններից է:

✓ Ձևավորող փուլում բարձարացնելու համար սաների ծնողների ներգրավածությունը մանկապարտեզի կրթական աշխատանքների կազմակերպման 20 մեջ, ինչպես նաև նպաստելու մանկավարժական աշխատողի համագործակցության միջոցով ընտանեկան դաստիարակության իրականացմանը՝ անցկացրինք երկօրյա սեմինարներ՝ թեմատիկ տարբեր ուղղվածություններով, և պարզեցինք, որ ծնողները ունենին մանկավարժական որոշակի գիտելիքներ ստանալու հետաքրքրություն և պահանջ:

✓ Արդեն ստուգիչ փուլում, ելնելով սեմինարներից և որոշակի դիտարկումներից, պարզ դարձավ, որ ծնողների ներգրավածությունը՝ ուղղված երեխաների կրթական աշխատանքների կազմակերպմանը՝ զգալիորեն բարձրացել և գրանցվել է դրական շարժում: Կատարենք մեկ կարևոր նկատառում, որն ուղղված է երեխաների ընտանեկան դաստիարակությանը. ստուգիչ փուլի արդյունքում որոշակիորեն բարձրացել է ծնողների համագործակցությունը՝ մանկավարժական աշխատողների հետ, սակայն դիագրամ 4 – ը փաստում է, որ սաների ծնողները դեռևս լիարժեք վստահություն չունեն դեպի մանկավարժը, որը կարող է լուծել ընտանեկան դաստիարակության մի շարք հարցեր: Գալով ամփոփ եզրակացության, նշենք, որ միայն ճիշտ և գրագետ համագործակցության միջոցով, ինչպես նաև փոխվստահությամբ կարող ենք նպաստել երեխաների կրթական և դաստիարակչական մի շարք հարցերի լուծմանը:

Գրականություն

1. Ա. Մ. Դավաթյան, Ս. Ա. Մարության «Նախադպրոցական մանկավարժություն» բուհական դասագիրք, «Գասպրինտ», Երևան 2008թ.
2. Козлова С.А., Куликова Т.А. “Дошкольная педагогика,, Учеб. пособие для студ. сред, пед. учеб. заведений. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Издательский центр «Академия», 2000: